

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนต่อการดำเนินงานด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของเทศบาลตำบลท่าขอนยาง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร (Population)

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเทศบาลตำบลท่าขอนยาง จำนวน 157 คน (เทศบาลตำบลท่าขอนยาง, 2554 : 4)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง (Sample)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเทศบาลตำบลท่าขอนยาง จำนวน 113 คน โดยใช้สูตรการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของทาร์โอยามาเน่ (Taro Yamane, 1973 : 727)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดในที่นี้ ร้อยละ .05

แทนค่าในสูตร ดังนี้

$$n = \frac{157}{1 + 157 (.05)^2}$$

$$n = \frac{157}{1.3925}$$

$$n = 112.7468 = 113$$

เมื่อได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการคำนวณหาสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการคำนวณหาสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

จำนวน อปพร.ในหมู่บ้านนั้น ๆ X 113

$$\frac{\text{จำนวน อปพร.ในหมู่บ้านนั้น ๆ X 113}}{157} = \text{จำนวนกลุ่มตัวอย่างแต่ละหมู่บ้าน}$$

ตัวอย่าง จำนวนกลุ่มตัวอย่างบ้านท่าขอนยาง หมู่ 1

$$\frac{12 \times 113}{157} = 8.63 = 9$$

จำนวนกลุ่มตัวอย่างบ้านท่าขอนยาง หมู่ 1 = 9 คน ผลการคำนวณหากลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 15 หมู่บ้าน แสดงดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 จำนวนสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวน อปพร. (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
1	บ้านท่าขอนยาง หมู่ 1	12	9
2	บ้านท่าขอนยาง หมู่ 2	10	9
3	บ้านท่าขอนยาง หมู่ 3	10	7
4	บ้านท่าขอนยาง หมู่ 4	12	9
5	บ้านกุครอง	12	9
6	บ้านวังหว้า	8	6
7	บ้านคอนยม	10	6
8	บ้านคอนเวียงจันทร์	10	7
9	บ้านหัวขัว	12	7
10	บ้านไคร่นุ่น หมู่ 10	12	9
11	บ้านท่าขอนยาง	10	9
12	บ้านคอนสวน	8	7
13	บ้านคอนเวียงจันทร์	10	7
14	บ้านไคร่นุ่น หมู่ 14	12	6
15	บ้านหัวขัว	9	6
รวม		157	113

เมื่อได้สัดส่วนของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ซึ่งกำหนดให้มีกลุ่มตัวอย่างจากทุกหมู่บ้านในเขตเทศบาลตำบลท่าขอนยาง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม แล้วทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับสลาก ซึ่งผู้วิจัยได้จัดทำกล่องขึ้นมาจำนวน 15 ใบ ตามจำนวนหมู่บ้านในเขตเทศบาลตำบลท่าขอนยาง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม จากนั้นเขียนรายชื่ออาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนลงในแต่ละกล่องแล้วจับสลากขึ้นมาทีละแผ่น ทำการบันทึกรายชื่อไว้และนำสลากดังกล่าวลงในกล่องคืน เพื่อให้ประชากรมีโอกาสถูกเลือกเท่า ๆ กัน กรณีที่จับได้รายชื่อเดิม ก็ทำการจับใหม่จนครบจำนวน 113 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลในการวัดระดับความคิดเห็นของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนต่อการดำเนินงานด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของเทศบาลตำบลท่าขอนยาง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม โดยผู้วิจัยใช้แบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ Likert ที่มีกรให้คะแนนแบบเดียวกันทุกข้อโดยกำหนดในแต่ละข้อมีคะแนนเป็น 5 4 3 2 1 ตามลักษณะการตอบระดับการดำเนินงาน ดีเยี่ยม ดี พอใช้ ควรปรับปรุง และควรปรับปรุงอย่างยิ่ง (ปรับปรุงจาก บุญชม ศรีสะอาด, 2543 : 100)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนต่อการดำเนินงานด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของเทศบาลตำบลท่าขอนยาง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

2.2 การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

2.2.1 ศึกษาแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2.2 กำหนดขอบเขตของคำถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิด วัดดูประสงค์ และองค์ประกอบที่จะทำให้ทราบถึงระดับความคิดเห็นของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนต่อการดำเนินงานด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของเทศบาลตำบลท่าขอนยาง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

2.2.3 ทำแบบสอบถามฉบับร่างเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อรับข้อเสนอแนะ

2.2.4 นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ภาษา และ การวัดผลประเมิณผล โดยใช้วิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item of Objective Congruence หรือ IOC) โดยกำหนดให้

สอดคล้อง	มีค่าเท่ากับ	1
ไม่แน่ใจ	มีค่าเท่ากับ	0
ไม่สอดคล้อง	มีค่าเท่ากับ	- 1

แล้วนำผลคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC

- เกณฑ์ 1) ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67 - 1.00 มีค่าความเที่ยงตรงสูง ใช้ได้
2) ข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.67 ต้องปรับปรุง ยังใช้ไม่ได้

ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ประกอบด้วย

- 1) นายไพรัตน์ ทิศน์ศรี รพ.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์) ตำแหน่ง หัวหน้ากองช่างเทศบาลตำบลท่าขอนยาง เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา
- 2) นายโอสถ บุตรमारศรี ค.บ. (ภาษาไทย) ศศ.ม.(ไทยคดีศึกษา) ตำแหน่ง ครูชำนาญการ โรงเรียนเมืองโพธิ์ชัย เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการใช้ภาษา
- 3) นายสุจิต กองมณี ค.ม. (การวัดผลประเมินผล) ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผล

2.3 การหาคุณภาพของแบบสอบถาม

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญมาแก้ไข และเสนออาจารย์ที่ปรึกษาอีกครึ่งหนึ่ง และนำเอาข้อคำถามที่ได้ค่า IOC เฉลี่ยตั้งแต่ .67 ขึ้นไปไปทดลองใช้ (Try Out) กับอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในเขตเทศบาลตำบลท่าขอนยาง ที่ไม่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน จากนั้นนำมาหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์ (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (บุญชม ศรีสะอาด, 2543 : 100) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

- 3.1 ขออนุญาตรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงนายกเทศมนตรีตำบลท่าขอนยาง เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.2 ผู้วิจัยลงมือเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองกับอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนทุกหมู่บ้าน โดยผู้วิจัยทำการอบรมชี้แจงก่อนลงมือเก็บข้อมูล
- 3.3 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามระยะเวลาที่กำหนด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยจะดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

- 4.1 นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ มาตรวจสอบความสมบูรณ์และถูกต้อง
- 4.2 นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ลงรหัสตามแบบการลงรหัส (Coding Form)
- 4.3 นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้วให้คะแนนแต่ละข้อตามวิธีการของ ลิเคิร์ต (Likert Scale) 5 ระดับ คือ ดีเยี่ยม ดี พอใช้ ควรปรับปรุง และควรปรับปรุงอย่างยิ่ง โดยให้คะแนนดังนี้ (ปรับปรุงจาก บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 100)

ระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานดีเยี่ยม	กำหนดให้	5 คะแนน
ระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานดี	กำหนดให้	4 คะแนน
ระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานพอใช้	กำหนดให้	3 คะแนน
ระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานควรปรับปรุง	กำหนดให้	2 คะแนน
ระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานควรปรับปรุงอย่างยิ่ง	กำหนดให้	1 คะแนน

4.4 นำแบบสอบถามที่ลงคะแนนเรียบร้อยแล้ว กำหนดเกณฑ์การให้ความหมายค่าเฉลี่ย (Mean) ดังนี้ (ปรับปรุงจาก บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 100)

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00	อธิบายว่า ระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานดีเยี่ยม
ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50	อธิบายว่า ระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานดี
ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50	อธิบายว่า ระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานพอใช้
ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50	อธิบายว่า ระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานควรปรับปรุง
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50	อธิบายว่า ระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานควรปรับปรุงอย่างยิ่ง

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนต่อการดำเนินงานด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของเทศบาลตำบลท่าขอนยาง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้นำหลักสถิติมาประกอบการศึกษาวิจัย ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็น สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. การทดสอบสมมุติฐานเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนจำแนกตามเพศ สถิติที่ใช้ ได้แก่ t -test และจำแนกตามหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ สถิติที่ใช้ ได้แก่ F -test (One-Way ANOVA) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กรณีพบความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธี LSD (Least Significant Difference)

4. การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะสถิติที่ใช้ ได้แก่ การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และการแจกแจงความถี่ (Frequency)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY